Miesjärjestöjen keskusliiton asiantuntijalausunto

Hallituksen esitys lapsenhuoltolain uudistamisesta (HE 88/2018 vp)

Miesjärjestöjen keskusliitto ry (MJKL) tukee hallituksen esitystä. Lain vaikutusten seurannan pohjalta tulee määrätietoisesti arvioida osan toimenpiteistä riittävyyttä.

Hallituksen esityksessä on huomioitu merkittävimmät muutostarpeet voimassa olevaan lapsenhuoltolakiin nähden. Kiitettävää on, että lapsen suhde vanhempiin myös eron jälkeen nähdään tärkeäksi turvata, lakiin ehdotetaan lisättävän säännökset vuoroasumisesta, tapaamissopimuksen toteutumattomuutta ennaltaehkäistäisi uhkasakkokäytännöllä ja vieraannuttaminen huomioidaan lapseen kohdistuvaksi henkiseksi väkivallaksi.

Huomioitavia asioita lain vaikutusten seurannassa

Mikäli uudistetun lain myötä vaikeat huoltoriidat edelleen lisääntyvät (tai eivät vähene), tulisi harkita seuraavia lainsäädännöllisiä jatkotoimia:

- Vuoroasumisen säätäminen ensisijaiseksi vaihtoehdoksi lasten asumisesta päätettäessä.
    - Tämä helpottaisi riitaistenkin huoltajuuskiistojen käsittelyä, koska osapuolten ei tarvitsisi ensisijaisesti pelätä menettävänsä suhdettaan lapsiinsa. Tätä vahvistaisi säädös siitä, että muuhun ratkaisuun päätyminen edellyttäisi vankkoja perusteluja.
    - Tällöin tapaamisoikeus muuttuisi vuoroasumiseksi nuorimman lapsen täyttäessä 3 vuotta.
    - Taloudellinen yhdenvertaisuus saatetaan pystyä varmistamaan vasta, kun lakiin kirjataan selkeästi, että vuoroasumiseen päädyttäessä tuet, etuudet ja kulut jaetaan tasavertaisesti vanhempien kesken näiden henkilökohtaisiin tuloihin suhteutettuna.
- Uhkasakon liittäminen kaikkeen vakavaan vanhemmuuden tahalliseen horjuttamiseen.
    - Tapaamisoikeuden noudattamattomuuden lisäksi muun muassa tahallinen vieraannuttaminen tulisi myös saada vähintään uhkasakkojärjestelmän piiriin.
    - Määrätietoisesti tulisi selvittää, miten vieraannuttamisen ja muun vakavan huoltokiusaamisen tapahtuminen voitaisi todentaa.
    - Mikäli vieraannuttamisproblematiikkaa ei muutoin saada riittävästi ratkaistua, saattaisi vieraannuttamisen kriminalisointi olla selkein tapa ennaltaehkäistä tätä ongelmaa.

Viranomaisten täydennyskoulutus ja työnohjaus

Viranomaisten riittävä täydennyskoulutuksesta ja työnohjauksesta tulee kantaa vastuu, jotta he pystyvät ja jaksavat toimia lain edellyttämällä tavalla haastavan problematiikan äärellä. Viranomaistoiminnan tulee olla laadukasta ja tasavahvaa valtakunnallisesti.

Miesjärjestöjen keskusliitto ry | Annankatu 16 B 28, 00120 Helsinki
toimisto@miesjarjestojenkeskusliitto.fi | www.miesjarjestojenkeskusliitto.fi

MJKL
MIESJÄRJESTÖJEN KESKUSLIITTO